

Eliya — Umubare Umunani

Yeriko

Jeff Pippenger

2023-10-09

Di destpêka Îsraêla kevnar a rastîn, û her weha di destpêka Îsraêla nûjen a ruhanî de, li derbaskirina Deryaya Sor, û dûv re li bêhêvîbûna mezin, rêzek ji ceribandinên pêşdeçûyî dest pê kir ku di dawiyê de gihîşt ceribandina dawî. Têkçûna wê ceribandina dawî di pirtûka Jimareyan de û di dîroka Millerî de, destpêka gerîna li çolê nîşan dide.

“ជំនឿមិនទុកចិត្ត ការអ្វីៗនាំ និងការបះបោរ បានបិទផ្លូវមិនឲ្យអីស្រាអលែបុរាណចូលទៅក្នុងដីនៃកាណានអស់រយៈពេលសែសិបឆ្នាំ។ អំពើហិង្សាដ៏ល្អិតល្អនៃទាំងនេះបានពន្យារពេលការចូលរបស់អីស្រាអលែសម័យទំនើបទៅក្នុងកាណានស្ថានសួគ៌។ ក្នុងករណីទាំងពីរ សង្គមមនុស្សរបស់ពួកគេមិនមែនជាហេតុនៃការខកខានឡើយ។ គឺជាការជំនឿមិនទុកចិត្ត ការស្រឡាញ់លោភីយ ការមិនបានឮកែខ្លួនបរិសុទ្ធចម្បងព្រះ និងការឈ្នះប្រកែកគ្នាក្នុងចំណោមរាស្ត្ររបស់ពួកគេអម្បាស់ដល់បុរាណសាស្ត្ររបស់ខ្លួន ដែលបានផ្ទុកចិត្តយើងនូវជាប់ក្នុងលោកនិហោប និងទុក្ខពុយនេះអស់ជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ។”

کهو، مومنینی مې رتروژ یکنئالاس، ادین امره فان یوهوب، ادهناه ی ج مېل ن یب راجان گن مې مئی“
ن هکب دایز هان وگ ر م س ل هان وگ تئ بان وهی ی مکمل مگ، ح ی س م رطاخ هب م ل هب ؛ ل ی ی ارس ی ی ی ن ال ادن م
”موودرک نای و مری پ ن ای و خ هک ن هکب هی ل هه مز اب ی و هی ی م ا ج نه ی هب ادوخ ی ن در کر اب ن اوات ی موب
Evangelism, 696.

Mu ngele ya historia ya Israeli wa kale, kama ilivyokuwa mwanzoni, kulikuwa na mchakato wa majaribio wa hatua kwa hatua uliomalizika pale Israeli halisi wa kale alipotekwa mateka kwenda Babeli. Mu ngele ya Israeli wa kisasa wa kiroho, wao pia watakabili mchakato wa majaribio wa hatua kwa hatua. Mchakato huo unafikia mwisho wakati Waadventista wa Laodikia wanapoangushwa katika sheria ya Jumapili. Kama ilivyokuwa kwa Israeli wa kale, Israeli wa kisasa atachukuliwa mateka na Babeli wa kiroho.

Ukwenda wa Kimuuleri uliyoanza kwa kinabii mwaka wa 1798, na ukamalizika rasmi mwaka wa 1863, ni mfano wa ukwenda wa wale mia moja arobaini na nne elfu ulioanza mwaka wa 1989 na kuishia katika kufungwa kwa rehema kwa wanadamu na Kuja kwa Pili kwa Kristo. Kati ya mwisho wa ukwenda wa Kimuuleri na kuja kwa ukwenda mkuu wa malaika wa tatu, ndimo mnaopatikana historia ya kanisa la Walaodikia la Waadventista Wasabato lililosajiliwa kisheria.

Sinai와 Kadesh 사이, 곧 Canaan의 경계에 이르기까지의 거리는 겨우 열하루 길에 지나지 아니하였다. 그러므로 마침내 구름이 전진하라는 신호를 보냈을 때, 이스라엘의 무리는 그 아름다운 땅에 속히 들어가리라는 전망을 품고 다시 행진을 시작하였다. Jehovah께서는 그들을 Egypt에서 인도하여 내심에 있어 기사와 이적을 행하셨으니, 이제 그들이 공식적으로 그분을 자기들의 주권자로 받아들이기로 언약하였고, 또 지극히 높으신 이의 택하신 백성으로 인정받았으니, 그들이 얼마나 큰 복을 기대할 수 있었겠는가? 『Patriarchs and Prophets』, 376.

Böemb ya cí júluk ñi áyikúmbaal kakuáxik ña táan u jaats'uts'ul ka'ach; táan u béeytal u k'uchul ti cuarenta ja'ab tumen u ma' óolil yéetel u ma' obediencia. Wa ka'ach u ye'esik jump'éeel fe je'el bix táan u taal tu yóolal u nojoch looch'ukilo'ob tu paach esclavitud, séeb xan ka'ach u máan ti' Jordán le ja' yéetel u óokoltik ti' le Lu'umil K'aaba'an. Le yáax taak'in ku táal tu paach lela' ka'ach leti' le taak'inil Joshua sáansamal ts'o'ok u meyajtik. Tumen cuarenta ja'ab, le literal Israel jóok'ol ti' le wilderness ti' le Lu'umil K'aaba'an, yéetel Jericho ka'ach u yáax p'éeel pasoj, yéetel ku wa'ak'al bey símbolo ti' u k'áat chi'oba'alil Yuum ti' salvación ti' tuláakal máax ku tuklik. Jericho xan leti' u símboloil le meyajil le movimiento Millerita yan u confrontartik ich 1863, ba'ale' tu suutajo'ob ti' le wilderness. Le simbolismoil Elijah táan u xookolil jump'éeel súut u yéetel le simbolismoil Jericho, yéetel ku yaantal u na'atik wa ku yilaj u histórica conexión yéetel Jericho.

Omri akakora emyumvire yiwe esigire, n'obushoborokye bwe yayoreka, tibihandiikirwe omu kitabo ky'ebyabireho eby'abakama ba Isiraeli? Nuko Omri aryama n'baishenkuru be, ahambwa omu Samaria; Ahabu mutabani we yamusikira ku ngoma. Omu mwaka gwa makumi ashatu n'omunaana ogwa Asa omukama wa Yuda, Ahabu mutabani wa Omri yatandika okufuga Isiraeli; kandi Ahabu mutabani wa Omri yafugira Isiraeli omu Samaria emyaka makumi abiri n'ebiri. Kandi Ahabu mutabani wa Omri yakora ebibi omu maisho ga Mukama okukira boona abaamubandiizeho. Kandi kyaba, nk'aho kyamubaire ekintu ekitono okutambulira omu bikorwa by'ebibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, yashwera Yezeberi muhara wa Esibaali omukama w'Abasidoni, yagenda yaheereza Baali kandi yaamusinza. Kandi yayombekera Baali ekyoto omu nju ya Baali ei yayombekire omu Samaria. Kandi Ahabu yakora Ashera; kandi Ahabu yakora bingi okukira abakama boona aba Isiraeli abaamubandiizeho okucwisa Mukama Ruhanga wa Isiraeli kubiha. Omu biro bye Hiyeri Omubeseri yayombeka Yeriko: yashinga omusingi gwayo na Abiraamu omuburizo we, kandi yashinga emiryango yaayo na Segubu omuto omu baana be, nk'okurikira ekigambo kya Mukama eki yayogereire omu kuboko kwa Yoshuwa mutabani wa Nuni. Kandi Eriya Omutishibi, ow'omu batuura ba Gireyaadi, akagambira Ahabu ati: Nk'oku Mukama Ruhanga wa Isiraeli ari omulamu, ou nyemereire omu maisho ge, emyaka egi teribaho mushenyi nari enjura, kureka nk'oku ndigamba. 1 Abakama 16:27-17:1.

잉엘리야가 갈멜산에서 아합과 이세벨의 신들과 대결한 것은, 이스라엘 북왕국의 일곱째 왕이 “그 이전의 이스라엘 모든 왕보다 더 이스라엘의 하나님 여호와를 노하시게 하였”던 배도의 상태에 대한 응답이었다. 이 구절에 있는 ‘노하시게 하다’라는 말은 민수기 14장에 있는 열 번째 시험으로 표상된 “격노의 날”을 가리킨다. 아합이 하나님을 노하시게 한 일은 민수기 14장에서 열 정탐꾼의 악한 보고로 말미암아 초래된 열 가지 시험의 마지막을 대표하였다. 그러므로 그것은 밀러파 운동을 위한 마지막 시험과 십사만 사천을 위한 마지막 시험을 표상한다.

Nake Roho Tapu wami, I bo ani roho ke niro: “Toong, ami ke ni nong yaane u kii, su u mii o ya moongo je, kara toonaa teni boro ana pan tewene taabun kaana tekana.” Hebrews 3:7, 8.

درک ازن ایلیی ره بم غئیپ، ووباردن اشین باحای هب مک ادوارکی نیبشئیپ ی- “نوب پرووت ی ژۆر” مل یهناکهه انوگ هل وهی یلهگ وکات، تئینئ هب ادلیئی ارسئی رهس هب ازس ادوخ، تئیب تسئیوئیپ رهگهی مک ن. مکب هبۆت نوب هه رادش هب ادن ایئت.

Bantu ba Israyeli, buhoro buhoro, bari baratakaje ugutinya n'ukwubaha Imana, kugeza aho ijambo ryayo ryanyujijwe kuri Yosua ritakibagiraho uburemere. “Ku ngoma ye [Ahabu], Hiyeli w'i Beteli yubaka Yeriko: urufatiro rwayo yarurambitse ku wa Abiramu imfura ye, amarembo yayo ayashyiraho ku wa Segubu umuhererezi we, nk'uko Uwiteka yari yaravuze abinyujije kuri Yosua mwene Nuni.”

“Izirayeli igihe yariko irahemuka, Eliya yagumye ari umuhanuzi w'Imana w'umwizerwa kandi w'ukuri. Umutima wiwe w'intahemuka warababajwe cane no kubona ukutizera n'ubuhemu biriko vyihutisha gutandukanya abana ba Isirayeli n'Imana, maze asenga asaba ko Imana yokiza ubwoko bwayo. Yinginze ko Umwami atokwirukana rwose ubwoko bwiwe bukora ivyaha, ahubwo ko, nimba bikenewe, yobakanguza biciye mu manza kugira ngo bihane, kandi ntibareke ngo bagere ku rugero rurushiriza mu caha, gutyo bakamurakaza kugeza aho abarandura nk'ihanga.”

“Peyama Xudan hat ba Îlyas ku here cem Ahab bi şermezarkirina dadweriyên Wî, ji ber gunehên Îsraêl. Îlyas şev û roj rê kir heta ku gihîşt qesra Ahab. Wî daxwaza destûra ketinê nekir, û li bendê ne ma ku bi awayek fermî were ragihandin. Ji bo Ahab bi tevahî bêçaverî, Îlyas li ber padîşahê Sameriyayê yê matmayî radiweste, bi kincên stûr ên ku bi asayî ji aliyê pêxemberan ve dihatin kirin. Wî ji bo xuyabûna xwe ya ji nişka ve, bê vexwendin, tu lêborînek nekir; lê, destên xwe ber bi ezman ve bilind kirin, bi Xwedayê zindî yê ku ezman û erd afirandine, bi ciddiyet dadweriyên ku dê li ser Îsraêl bîn, erê dike: ‘Di van salan de ne şebnem û ne baran dê hebe, lê tenê li gor gotina min.’”

“Ukutakana uku kwa kutisha kwa hukumu za Mungu kwa sababu ya dhambi za Israeli kulimwangukia mfalme huyo mwasi kama radi. Alionekana kana kwamba amepoozwa kwa mshangao na hofu; na kabla hajaweza kupata nafuu kutokana na bumbuwazi yake, Eliya, bila kungoja kuona athari ya ujumbe wake, akatoweka ghafula vilevile kama alivyokuja. Kazi yake ilikuwa kunena neno la ole kutoka kwa Mungu, naye akaondoka mara hiyo. Neno lake lilikuwa limefunga hazina za mbinguni, na neno lake ndilo lililokuwa ufunguo wa pekee ambao ungeweza kuzifungua tena.” Testimonies, juzuu la 3, 273.

ਇਸਰਾਏਲ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਹੋਸ਼ੂਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੜੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕੌਮੀ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਨਾ ਰੱਖਣ, ਅਤੇ ਯਹੀਹੋ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁੜ ਨਾ ਬਣਾਉਣ। ਭਾਵੇਂ ਯਹੀਹੋ ਦੀ ਲੜਾਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਕ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਦ ਵੀ ਯਹੀਹੋ ਨਾਲ ਇਕ ਪਾਪ, ਇਕ ਸ਼ਾਪ ਅਤੇ ਇਕ ਛੁਟਕਾਰਾ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ‘ਪਾਪ’ ਆਖਾਨ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਯਹੀਹੋ ਦੀ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਕੀਤੀ; ‘ਸ਼ਾਪ’ ਉਸ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਸੀ ਜੋ ਯਹੀਹੋ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਣਾਵੇ; ਅਤੇ ਵੇਸ਼ਿਆਂ ਰਹਾਬ ‘ਛੁਟਕਾਰੇ’ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਤਾ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਆਖਾਨ ਨੇ ਬਾਬਲ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਚੋਗਾ ਚਾਹਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਆਦਮ ਅਤੇ ਹਵਵਾ ਨੇ ਅੰਜੀਰ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਵਸਤੂਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਖਾਨ ਉਸ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਤਾ ਯਹੀਹੋ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਬਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

Yeriko huwekwa mbele kuwa ishara ya kazi ya kuupeleka ujumbe wa malaika wa tatu kwa ulimwengu, lakini una onyo kuhusu dhambi ya kuupenda ulimwengu na kuutegemea. Ishara ya Yeriko pia ina laana dhidi ya kuijenga upya Yeriko, na Rahabu anawakilisha wale walio bado katika Babeli wanaotoka nje wakati kilio kikuu cha malaika wa tatu kinapotangazwa.

ووبهه یتەریغ ادوخ یۆکش ۆب و ،اسریگڵەهە ییەپرووت .ووب رابمەخ هەیلئێرادتەنام یحور
 مراک وهئێرەمەریب شیکئیتاک .کانسرت یکئێنارەگڵەهە وان مەمووتوەک لیئارسئی مەکیئێب
 لەگ یەپروژ مألەب .ارشۆپاد نامروسرەس و مەخ مەب ،ووباد مەجەنەئێنایۆب ادوخ مە مەدرک یەنارو مە
 مە مەوێاراپ ،اوەتەد رازائ مە مە کئێجۆر مەب و ،نەزەهە مەدرەب مەوچ .ووبدرک ریبەل نایەنەمەئێ وومە
 مە مە مەوێاراپ ادوخ مە .تئیب شیناواد مە تاکب تەس یوئپ رەگەئێ ،تاکب راکزێر یۆخ یەکەلەگ
 وکات ،نامسائی یناکەهەنێجەگ وهئێ ،تئیرگەبار ناراب و مەبەش یۆخ یەکەسەپسان مەلەگ
 و راد و پێز یناکەتەب مەب ،یۆخ یناکەدنەوادوخ مە تاکب وور ییوئێب مەب وارەگڵەهە یلیئارسئی
 مەب نەکەب ئیلیاو و نەکەب دنەمەل وەد و رادوائ یومز یەوئێ ۆب ،نەکەب تەسەئێ و گەنام و رۆخ ،درەب
 مەل ناراب و مەبەش و مەوتەس ییەکەتێون مە تەو یلیئێ مەب نەزەهە .تئێنەب مەدرەب یناوارف
 وهئێ یال ۆب مەوئێرەگەب مەبۆت مەب یەتاک وهئێ اتەهە تئیرگەبار یۆخ یەکەلەگ

“Ūnguvi ūrīa mūkūrū nīwe warindīte andū ake na wendo mūnene, nīguo matikahingīre hamwe
 na marūrī ma ndūrīri iria cia kūmūrīria mīhianano iria ciarī ingurū yao, nīgeetha ngoro ciao
 itikūheenywo na marīri ma kūgīa maitho, hamwe na handū ha kūhooyera, hekalu na
 matara-inī, iria ciarongeretwo na mūhianano wa gūtūma mūdū akwende mūno, na ūtonga
 mūnene, nīguo gucunjia mīrimū ya andū, nī ūndū ūcio Ūnguvi ahingwo kūrī ngoro cia andū.”

Mbongi wa Jeriko wuetanulwe ku buabule bwa bipagane bwa kwikalakaye menemene. Bantu
 ba muwo bavua bakoreshi mu bupeta, kadi bupeta bonso buba bōnsò buba Nzambi wabavua
 mupèèshe, bavua babubala bu dipa dya bitendelelu byabu. Bavua ne ngòlò ne mpalata mu
 bungi; kadi, bule buvua bantu ba kumpala kwa Diluvi, bavua babola ne bafwila mifiku, ne
 bavua bafinga ne banyemesha Nzambi wa mu diulu ku byenzedi byabu bibi. Bilumbulwidi bya
 Nzambi byakapatuka ku Jeriko. Yone yivua nkambi wa bukole. Kadi Mukalenge wa cilwilu
 cya Yehowa Yêyè mwinè wakafuma mu diulu ku twadija bilwilu bya mu diulu mu kujingulula
 mbongi awu. Banjelo ba Nzambi bakakwata bibumba binene bya bimanu ne babiwise panshi.
 Nzambi wakamba ne mbongi wa Jeriko ne uvua wa mulawu, ne bonso bōnsò bavua ne cya
 kufwa, pa kumusha Rahaba ne bamu mu nzubu wende. Aba bavua ne cya kupulusha bwalu
 bwa dikalenga didi Rahaba wakalangulaku batumibwe ba Mukalenge. Diyì dya Mukalenge
 kudi bantu divua ne: “Kadi nwênù, mu mushindu wōnsò, dikengesheni ku cintu cidi cya
 mulawu, bwà kwamba ne, panu nwamba ku cintu cidi cya mulawu, nwênù bōnsò kanwikali ba
 mulawu, ne nwênù kanùfiki nkambi wa Izalele mulawu, ne kanùyitacishi.” “Ne Yoshua
 wakabalombola ku díba adi, wamba ne: Mulawu ngùdi pa muntu awu kumpala kwa
 Mukalenge, udi ulamuka ne wakula mbongi ewu wa Jeriko; ku mwana wende wa mulela awu
 neàtèèkè mushinga wawu, ne ku mwana wende wa ndekeelu neàsangajè biibi byawu.”

“Ngai aŋkoru ma kūhota mūno nī ūhoro wa Jeriko, nīguo andū matikahehenywo nī indo iria
 airī a kūu maahooyaga na ngoro ciao ciūranirio kuuma kwa Ngai. Nīarindire andū ake na
 marathani ma hinya mūno; no rīrīa guothe, o na gūkorwo harī kīrīra gīa kīhoto kuuma kwa
 Ngai na kanua ka Joshua, Achan nīagerire kūgīa thī na kūhītūka. Wīra wake wa kūgomba
 nīwamūtongoririe akue kuuma kūu indo cia gītonga iria Ngai aamūgītīrītīe kūhutia moko,
 nīgūkorwo mūhīrīga wa Ngai warī igūrū rīacio. Na nī ūndū wa mehia ma mūdū ūcio, Isiraeli
 wa Ngai nīwarī mūnyamaranū ta maaī mbere ya thū ciake.”

“Yoshuwa ū rihspiyên Îsraêlê di êş ū tengasiya mezin de bûn. Ji ber ku Xudan li dijî gelê xwe
 bi hêrs bû, wan bi tawaezûya herî kêmkirî li ber Sandûqa Xwedê razan. Wan li ber Xwedê dua

kir û giriyan. Xudan ji Yoshuwa re got: ‘Rabe; çima tu bi vî awayî li ser rûyê xwe razayî? Îsraêl guneş kiriye, û ew peyman Min jî şikandiye ku Min ferman pê da wan: çimkî wan ji tiştê lanetkirî hildaye, û jî dizî kiriye, û jî xapandin kiriye, û ew di nav tiştên xwe de jî daniye. Ji ber vê yekê zarokên Îsraêlê nikarîn li ber dijminên xwe bisekinin, lê piştê xwe da dijminên xwe, çimkî ew lanetkirî bûn: ez ê êdî bi we re nebim, heya ku hûn tiştê lanetkirî ji nav xwe tune bikin.’”

“Nimeonyeshwa kwamba hapa Mungu anaonyesha jinsi anavyoitazama dhambi miongoni mwa wale wanaodai kuwa watu wake washikao amri. Wale ambao amewaheshimu kwa namna ya pekee kwa kushuhudia maonyesho ya ajabu ya uweza wake, kama Israeli wa kale, na ambao hata hivyo watathubutu kupuuza maagizo yake yaliyo wazi, watakuwa walengwa wa ghadhabu yake. Angetaka kuwafundisha watu wake kwamba kutokutii na dhambi ni chukizo kubwa mno kwake, wala havipaswi kuhesabiwa kuwa mambo mepesi.” Testimonies, juzuu la 3, 263, 264.

Jeriko hikâyesi, kötülerin ve zengin şehrin görünürdeki gücüne ve görkemine güvenmemek yönündeki uyarıyı içerir. Kutsal Kitap peygamberliğinde bir “şehir” bir krallıktır ve Akan Babil’e ait bir giysi aldı. Peygamberlikte giysi karakteri temsil eder; dolayısıyla “son günlerde” Akan’ın Babil giysisini saklaması, ruhsal Babil’in karakterine sahip olma yönünde gizli bir arzuyu temsil eder. Ruhsal Babil’in karakteri, ya da sureti, Amerika Birleşik Devletleri’nin kilise ile devleti bir araya getirdiğinde göz diktiği şeydir.

Kuhangana n’ubushoboka ko urubiruko rwo mu muvugiro wa Millerite rwashoboraga guhamagarirwa kujya mu Ntambara y’Abanyagihugu, kandi basobanukiwe ko hakenewe gahunda y’imiterere y’itorero, abayobozi b’uwo muvugiro bihujye mu buryo bwemewe n’amategako n’icyo gihugu gikize cyane batagombaga na rimwe kwifatanya na cyo ngo basangire kamere yacyo. Ndetse n’Itegeko Nshinga ry’icyo gihugu gikize ryari ryateganyije ko bitari ngombwa na busa ko itorero rihuzwa na Leta. Hariho amadini yabayeho mu gihe cy’umuvugiro wa Millerite, kandi n’uyu munsu aracyariho; amwe muri ayo madini ntiyigeze na rimwe yinjira muri icyo sano yemewe n’amategako n’ubutegetsi bwa Leta Zunze Ubumwe za Amerika, kandi icyemezo cyayo cyo kutashyiraho icyo sano ntiyigeze kibabura mu buryo ubwo ari bwo bwose gutunganya no gushyiraho gahunda y’amatorero yabo.

Yosua alipopigana vita vya Yeriko muda mrefu uliopita; na katika siku za Ahabu, maonyo yote kuhusu uasi wa Akani na kuangamizwa kwa Yeriko yalikuwa yamesahauliwa na watu wa Mungu walioasi. Eliya alimwomba Mungu, akiomba kwamba, ikiwa ni lazima, hukumu za Mungu zitekelezwe ili kuwaleta watu Wake katika toba. Malaki anapoandika maneno ya mwisho ya Agano la Kale, ahadi hiyo huwekwa ndani ya muktadha wa Bwana kuipiga dunia kwa laana. Laana iliyohusiana na Yeriko ilikuwa juu ya mtu yeyote ambaye angejenga upya Yeriko. Laana ilikuwa juu ya yeyote ambaye, kama Akani, angependa kutumainia utajiri na ufanisi vinavyohusishwa na Yeriko. “Dhambi” ya Akani inawakilisha shauku ya ndani iliyofichika, isiyotakaswa, ya kutaka kuivaa ile vazi la Kibabeli. “Laana” ilikuwa juu ya tendo la kuzitenda kwa matendo tamaa hizo za ndani.

Ubutumwa bwa Miller bwari ubutumwa bwa Eliya mu gihe cye, kandi Intambara y’Abasivili yagereranyaga imanza ziherekeza ubutumwa bwa Eliya. Hagati mu Ntambara y’Abasivili mu wa

1863, Uwadiventisime bw’Abamillerite bwongeye kubaka Yeriko, nk’uko bigaragarira mu bisobanuro by’umuvumo wa Yosua ku muntu wese wabigenza atyo.

Na Yoshua aliwaapisha wakati ule, akisema, Aalaaniwe mbele za Bwana mtu yule atakayesimama na kuujenga mji huu wa Yeriko; ataweka msingi wake kwa mwanawe mzaliwa wa kwanza, na kwa mwanawe wa mwisho atasimamisha malango yake. Yoshua 6:26.

Yoshua waamurilie “kuapa kwa kiapo” ni kiapo na laana pia. Umelaaniwa ukivunja amri ya Yoshua, nawe umebarikiwa ukilitunza hilo kiapo. Neno lililotafsiriwa kuwa “kuapa kwa kiapo” pia limetafsiriwa kuwa “mara saba” katika Mambo ya Walawi ishirini na sita. Kiapo na laana ya Musa, kama Danieli anavyoieleza katika sura ya tisa, vinahusiana na kujengwa upya kwa Yeriko.

ان يلع تَبْكُسن ا كل ذلف ؛ك ت و ص ر ل ا و ع م س ي ال ئ ل ا و د ا ح و ، ك ت ع ي ر ش ه ل ك ل ي ئ ا ر س ا ي د ع ت د ق ، ي ا
9:11 ل ا ي ن ا د . ه ي ل ا ن ا ط خ ا د ق ا ن ن ا ل ، ه ل ل ا د ب ع ي س و م ة ع ي ر ش ي ف ب و ت ك م ل ا م س ق ل ا و ، ق ن ع ل ل ا

Sister White akati, “Mwari vakanga vakanyatsorurama zvikuru pamusoro peJeriko, kuti vanhu varege kukwezvwa nezvinhu zvainge zvichinamatiwa navagari vayo uye kuti mwoyo yavo irege kutsauswa kubva kuna Mwari.” Mwari vakanga vakanyatsorurama zvikuru pakuita kuparadzwa kweJeriko, saka vakanga vakanyatsorurama zvikuru pakunyora yambiro inomiririrwa naAkani. Vakangwarirawo pakunyora kutukwa kwakabatanidzwa nokuvakwazve kweJeriko, uye vakangwarirawo pakutsanangura nzira dzoumwari dzakashandiswa pakuparadza masvingo ayo.

Yesu kabisa ndiye aliyekuwa, kama Mkuu wa jeshi la Bwana, aliyewaagiza malaika kuziangusha kuta za Yeriko; wala hakuna jambo lolote linalofanyika kwa bahati mbaya katika Neno la Mungu. Lakini katika kisa hiki, nabii mke anatuambia kwamba “Mungu alikuwa makini sana kuhusu Yeriko.” Siku saba sanduku lilibebwa kuzunguka mji, na katika unabii siku moja ni mwaka mmoja. Kanuni hiyo iliandikwa mwanzoni mwa ile miaka arobaini ya kutangatanga jangwani, na mwisho wa hiyo miaka arobaini waliizunguka Yeriko kwa siku saba.

Lehe liḡuvha dza tshivhalo tsha maḡuvha ane na ṭolaḡa ngao shango, maḡuvha a mahumi maḡa, ḡuvha liṇwe na liṇwe nga ṇwaha, ni ḡo hwala vhuvhi haṇu, e leng miṇwaha ya mahumi maḡa; nahone ni ḡo ḡivha u pfukwa ha pfulufhedziso yanga. Numeri 14:34.

В течение семи дней ковчег носили вокруг города, и в седьмой день его обнесли вокруг города «семь раз». Это даёт два пророческих свидетельства того, что Иерихон связан с «семью временами» клятвы Моисея. Народ завета Божия — священники, и семь священников трубили в семь труб.

Nanywe kandi, nk’amabuye mazima, mwubakwa ngo mube inzu y’umwuka, ubusaseridoti bwera, kugira ngo mutambire ibitambo by’umwuka byemerwa n’Imana ku bwa Yesu Kristo. 1 Petero 2:5.

Likumbi limesha ama kulundzrula ka xilemukiso, kumbe yavanyisa kumbe mbilungelo ya ku vitana nhlengeletanu yo xwenga hi kuya hi mongo lowu ri kumekaka eka wone. Emasikwini ya wugamu ku fanele ku biwa likumbi hi valanguteri, hilaha ri biweke hakona hi va-Millerite ematin’wini ya vona. Vaprista va yimela valanguteri lava nga emakhumbini ya Siyoni lava biaka likumbi, va lemukisa vanhu va Xikwembu hi yavanyisa leyi taka, kasi hi nkarhi wolowo va tlhela

va vitana vanhu volavo volavo eka nhlengletanu yo xwenga.

Pigeni tarumbeta katika Sayuni, na pigeni kengele ya tahadhari katika mlima wangu mtakatifu; wakaaji wote wa nchi na watetemeke; kwa maana siku ya Bwana inakuja, kwa kuwa iko karibu sana ... Pigeni tarumbeta katika Sayuni, takaseni saumu, iteni kusanyiko takatifu; wakusanyeni watu, litakaseni kusanyiko, wakusanyeni wazee, wakusanyeni watoto, na hao wanyonyao maziwa; bwana-arusi na atoke chumbani mwake, na bibi-arusi atoke katika chumba chake. Makuhani, wahudumu wa Bwana, na walie kati ya ukumbi na madhabahu, nao na waseme, Uwahurumie watu wako, Ee Bwana, wala usiutoe urithi wako kwa aibu, hata mataifa yawatawale; mbona waseme kati ya mataifa, Yuko wapi Mungu wao? Yoeli 2:1, 15–17.

Lipenga lwa tarumbeta lili lipenga lya Eliya. Mbubumbo yonsi ya kugwiliskila ntchito lizgu lakuti “seven” mu Yoswa chipatulo sikisi, ni lizgu lenelira panji lizgu lakufuma ku lizgu lenelo ilo lili kung’anamulika kuti “seven times” mu Levitiko twente-sikisi. Kweni mbale ya ntharika izo wateoloji wa Laodikeya wakupereka yikuyowoya kuti lizgu ilo lili kung’anamulika kuti “seven times” mu Levitiko twente-sikisi likung’anamura waka uzere wa nkhangono, panji kukwanira, panji kusinthasintha kunyake kwa upusikizgi wawo pakukana kuti Miller waka wa wakuneneska pakugwiriskira ntchito mtengo wa manambala ku lizgu ilo lili kung’anamulika kuti “seven times.” Wasembe wakalongozga wanthu kuzingilira msumba maulendo ghankhondi na ghawiri, nkhopulikikwa yayi kuti wakazingilira Yeriko mwauzere panji mwakukwanira. Lizgu ilo lili kung’anamulika kuti “seven times” likuyimira mtengo wa manambala!

راوچ و لچ و دمس یزرب یراواہ یتہ یارمنئون موهئ ،درک نای کئراواہ لگ کئ تاک ،ادوح یرہی مل
مک یمن اوہئ ،وود یشہب لایناد مل نو ارباد موهکای چ مل تسہد ئبہب مک یمن اوہئ ،درکہد ی مکر ازہہ
نہکہد یشاخودرو و نہدہدئل مکر مکیہپ

Na mēhōm ahemfo yi, ɔsoro Nyankopɔn besi ahenni bi, a wɔrennsɛe no da; na wɔremfa ahenni no mma nnipa foforo, na mmom ebɛbubu ahenni yi nyinaa mu na ebɛsɛe no, na ɛno de, egyina ho daa. Efisɛ wohui sɛ wɔtwaa ɔbo no fii bepɔw no mu a enyɛ nsa na eyɛɛ, na ebubuu dade no, kɔbere no, dɔte no, dwetɛ no, ne sika no mu no; Onyankopɔn kɛse no akyerɛ ɔhene no nea ebɛba akyiri yi: na dae no yɛ nokware, na ne nkyerɛase no nso yɛ pintinn. Daniel 2:44, 45.

’Imana yakoranye ubwitonzi mu kubarura ibyuma by’agaciro byabonetse i Yeriko nk’izahabu, ifeza, umuringa n’icyuma. Mu buryo bw’ubuhanuzi, ibumba rihagarariye ubwoko bw’Imana nk’uko byagereranyijwe kuri Rahabu. Yeriko ihagarariye iherezo ry’ubwami bwose bwo mu isi mu gihe cy’ijwi rirenga ry’abanyagihumbi ijana na mirongo ine na bine.”

Lelo fhela siliva, ni nsuku, ni swibya swa koporo ni nsimbi, swi kwetsimiseriwile eka Yehovha; swi ta nghanisiwa exumeni xa Yehovha. Yohua 6:19.

Jericho ni kimanyisio kya ntchito ya kushinda Nchi ya Ahadi, iyo yikuwoneska ntchito ya kayendeskeru kakuru ka muryango wa mungelo wachitatu. Ntchito iyo yikusazgapo chenjezgo, temberero, na chiponosko cha awo wali kuwaro kwa unsembe, nga umo vikimirikira mwa hule, Rahabu.

Lakha ya kinabii ya Yoshua baadaye ilitimizwa katika siku za Ahabu na Eliya. Lakha dhidi ya kuijenga upya Yeriko ilikuwa na unabii mahsusi kwamba mtu ambaye angefanya hivyo angempoteza mwanawe mdogo atakapoweka malango ya Yeriko, na angempoteza mwanawe mkubwa atakapoweka misingi yake. Katika wakati wa Eliya, Hieli, Mbetheli, alitimiza unabii huo, na mwanawe mdogo akafa alipoweka malango, na mwanawe mkubwa akafa alipoweka misingi. “Lakha” inayohusishwa na ujumbe wa Eliya iliwasilishwa na kazi ya kuijenga upya Yeriko.

Ka wò ó, emi yòò rán wòlù Òlìjà sí yín kí ojò òlá àti èrù ti Olúwa tó dé: yòò sì yí òkàn àwọn baba padà sí àwọn ọmọ, àti òkàn àwọn ọmọ padà sí àwọn baba wọn, kí n má bàà wá lu ayé pẹ̀lú ègún. Malaki 4:5, 6.

Istoria ya Bamilerite yina vandaka ya kusangisama ti nsangu ya Eliya ya Miller, nsingulu na yo tubamaka ntete na Yosua mpe lungisamaka na ntangu ya Eliya mpe Ahaba.

Mu minsi yakwe Hieli wa mu Betheli wakulika Yeriko: watetekile musinsi wakwe mu Abiramu mwana wakwe wa kutanga, no kusimikila minyango yakwe mu Segubu mwana wakwe wa kumamanino, kufuma pa lisu lya Mfumu, ilyo alyandile ku njira ya Yoshua mwana wa Nuni. 1 Bamfumu 16:34.

Yerikoyen yeniden inşa etme laneti, Tanrı’nın Yeriko surlarını yıkıma uğrattırken sergilediği kudret tezahüründen ayrı tutulamaz. Kardeş White şöyle dedi: “O’nun kudretinin olağanüstü tezahürlerine tanıklık etmek suretiyle kendilerine özel onur verilenler, eski İsrail’de olduğu gibi, buna rağmen O’nun açık buyruklarını hiçe saymaya cüret ederlerse, O’nun gazabının hedefi olacaklardır.” Millerciler, doruk noktasına Gece Yarısı Feryadı ile ulaşan Tanrı’nın kudret tezahürüne henüz iştirak etmişlerdi; buna rağmen Daniel’in de Musa’nın laneti olarak tanımladığı, yedi vakte dair Musa’nın yeminini reddettiler.

Amanyina ni ikimenyetso cy’imico mu Ijambo ry’Imana, kandi izina ry’umuntu wongeye kubaka Yeriko, hamwe n’amazina y’umuhungu we w’imfura n’umuhererezi we, bifite icyo bitwigisha cyane. Hiyeli bisobanura Imana nzima y’imbaraga kandi byerekana ko Hiyeli yari umuyoboke w’Imana nzima. Kuba arangwa nk’Umunyabeteli bimuhuza n’itorero. Abiramu, imfura ye, bisobanura se w’ubuhagarare bwo hejuru, mu buryo bwo gushyirwa hejuru no kuzamurwa. Umuhungu we w’umuhererezi Segubu bisobanura kuba ku rwego rwo hejuru no gushyira hejuru no kuzamura. Ayo mazina uko ari atatu ahagarariye ibice by’imico y’Imana, ariko mu rwego rw’ubuhanuzi basohoje, ahagarariye umuntu wari wishyira hejuru kandi akishyira ku rwego rwo hejuru arutisha Imana Ishoborabyose yari yaramanuriye Yeriko hasi. “Irembo” mu buhanuzi rihagarariye itorero.

“Abato, umweya wizera, inzu y’Imana iri ku isi ni irembo ry’ijuru. Indirimbo y’ishimwe, isengesho, amagambo avugwa n’abahagarariye Kristo, ni uburyo Imana yageneye gutegura abantu bazakwira itorero ryo mu ijuru, ku bw’uwo murimo wo kuramya usumba iyindi, aho hatabasha kwinjira ikintu cyose gihumanya.” Testimonies, volume 5, 491.

Ekanisa y’okutandika omulimu gwatandika mu 1860, nga bwe kitegeezabwa abannabyafaayo b’Abadiventi ng’oku Arthur White, muzukulu wa Ellen White, bwe bawa obujulirwa.

“Ellen White alikuwa ameandika na kuchapisha kwa urefu fulani kuhusu haja ya utaratibu katika kuisimamia kazi ya kanisa (tazama *Early Writings*, 97–104), na huku James White akiwa ameendelea kuweka hitaji hili mbele ya waumini katika hotuba na makala za *Review*, kanisa lilikuwa polepole kusonga mbele. Yale yaliyokuwa yamewasilishwa kwa kauli za jumla, yalipokelewa vizuri, lakini ilipofika wakati wa kutafsiri hayo kuwa jambo lenye muundo wa kujenga, kulikuwapo upinzani na pingamizi. Makala mafupi ya James White ya mwezi Februari yaliwaamsha si wachache kutoka katika hali ya kuridhika, na sasa mengi sana yalikuwa yakisemwa.”

“J. N. Loughborough, akakola hamwe na White i Michigan, ni we wa mbere witabiriye. Amagambo ye yari ayo kwemera, ariko yo kwirwanaho:”

“‘Umwe avuga ati, nimwitunganya kugira ngo mutunge umutungo mu buryo bwemewe n’amategeko, muzaba mubaye kimwe na Babuloni. Oya; nsobanukiwe ko hariho itandukaniro rikomeye cyane hagati yo kuba turi mu mwanya wo kurinda umutungo wacu hakurikijwe amategeko no gukoresha amategeko kugira ngo turinde kandi dushyire mu bikorwa ibitekerezo byacu by’idini. Niba ari bibi kurinda umutungo w’itorero, kuki bitaba bibi ko abantu ku giti cyabo batunga umutungo uwo ari wo wose mu buryo bwemewe n’amategeko?—*Review and Herald*, March 8, 1860.’”

“James White akamalizia taarifa yake katika *Review*, akiweka mbele ya kanisa suala la uhitaji wa mpangilio wa kazi za uchapishaji kwa maneno haya: ‘Ikiwa yeyote ana pingamizi kwa mapendekezo yetu, je, tafadhali ataandika mpango ambao sisi kama watu tunaweza kuufuata?’—*Ibid.*, Februari 23, 1860. Mhudumu wa kwanza aliyekuwa akifanya kazi huko uwanjani kuitikia alikuwa R. F. Cottrell, mhariri mshiriki hodari wa mawasiliano wa *Review*. Mwitikio wake wa mara moja ulikuwa hasi kwa dhahiri:”

“‘Kaka White abwile bakwetu balandepo pa mulandu wa cishinka cakwe cakusunga ifintu fya chalichi. Nshishibe bwino bwino icilingo ico alalenga muli ici cipandwa, lelo ndeumfwa ukuti ni cakuti twikala abapyanishiwa mu mulao nga mubili wa bukapapa. Kuli ine nemwine, ndemoni ukuti cingaba icilubo ‘ukutucitila ishina,’ pantu ico cilele pa ntendekelo ya Babuloni. Nshiletontonkanya ukuti Lesa angacisuminisha.—*Ibid.*, March 22, 1860.” Arthur White, Ellen G. White, volume 1, 420, 421.

James White salê 1860-an de dest bi hewldana xwe kir ku bibe dêr, û dêr bi “derî” ve tê temsîl kirin. Ellen White di derbarê sala 1860-an de ev dibêje.

“Mu mwaka gwa 1860, urupfu rwarinjiriye mu muryango gwaitu, maze ruca ishami rito kuruta ayandi ku giti c’umuryango gwaitu. Herbert mutoya, yavukiye ku wa 20 Nyakanga 1860, apfa ku wa 14 Kigarama w’uwo mwaka nyene.” *Testimonies*, volume 1, 103.

Mu 1863, aba White na bo babulirwa n’umwana wabo omukulu. Nga yamaze okukina n’okubuguma ennyo, yagenda mu kisenge mwe baategekera ebipande by’engoye, n’agalamira ku ngoye ezimu ennyovu ezaakozesebwanga mu kuteekateeka ebipande ebyo. Ebipande ebya 1843 ne 1850 biraga emisingi gy’omukago gwa ba-Millerite. Ekipande ekyakolebwa mu 1863 kiraga okugaana “ebiseera musanvu” ebya Levitiko amakumi abiri mu mukaaga nga bwe byali

byalagiriddwa edda ku bipande bibiri ebya Kaabakuuku. Kireeta obubaka obw’obulimba obw’emisingi.

“Di Înê, 27ê Mijdarê de, [1863] dema ku dêûbav gihîştin Topsham, wan sê kurên xwe û Adelia li stasyona trenê li bendê dîtin. Hemû, di xuyangê de, saxlem bûn, ji bilî Henry, yê ku sermayek hebû. Lê sêşema pêşî, 1ê Kanûnê, Henry bi zature gelek nexweş bû. Salan pişt re, Willie, birayê wî yê biçûk-tir, vê çîrokê ji nû ve ava kir:”

‘Babera babo tulipokuwa hawapo, Henry na Edson, chini ya usimamizi wa Ndugu Howland, walikuwa wakijishughulisha kwa bidii kuweka chati juu ya kitambaa, zikiwa tayari kuuzwa. Walifanya kazi katika jengo la duka walilokodisha, takriban umbali wa blocki moja kutoka nyumbani kwa akina Howland. Hatimaye walipata nafuu kwa siku chache walipokuwa wakingoja chati zitumwe kutoka Boston.... Aliporudi kutoka matembezini marefu kando ya mto, yeye [Henry], bila kufikiri, alilala chini na usingizi juu ya vitambaa vichache vyenye unyevunyevu vilivyotumiwa kutandazia chati za karatasi kwa nyuma. Upepo wa baridi ulikuwa ukiingia kupitia dirisha lililo wazi. Kutokuwa mwangalifu huku kulisababisha mafua makali.’” Arthur White, Ellen G. White, juzuu ya 2, 70.

Mu mwaka wa 1863, umukumbi wa Millerite warangiye no gushingwa kw’itorero hamwe no kwangwa kw’ukuri kw’ishingiro kwagereranyijwe ku bisate bibiri bya Habakuki. Umuyobozi mukuru, nk’uko yagereranyijwe na Hiyeli w’i Beteli, yari yaratangiye umurimo wo gushyiraho amaremba mu mwaka wa 1860, kandi kubw’uwo murimo yatakaje umuhungu we w’imfura ntoya. Mu mwaka wa 1863, amashati y’ibihimbano yabaye ahantu ho kuruhukira aho umuhungu mukuru wa Hiyeli yafatiye agatotsi. Yafashwe n’imbeho maze apfa muri uwo mwaka nyine. Urupfu rwe rwari rufitanye isano itaziguye no gusinzira kuri ayo mashati yari ari gukorwa icyo gihe. Ariko ishati yari iri gukorwa mu mwaka wa 1863 yari iy’igihimbano y’ishingiro Eliya, wagereranyijwe na Miller, yari yarubatse.

Fermana Yehoshua li dijî nûavakirina Erîha, bi peyva “temsîr kirin bi sond” hatibû îfadekirin. Ev peyv sond û nîfirê temsîl dike, û heman peyv e ku di Leviticus bist û şeş de wekî “heft caran” hatiye wergerandin. Ew nîfira ku bi peyama Îlyas re tê, û ew nîfir di 1860 û 1863-an de hate pêkanîn gava Adventîzma Millerî bi avakirina dêrekek qanûnî û bi redkirina kevîrê astengiyê yê Miller, Erîha nû ava kir. Hîel yek ji Bêtêlê bû, ji ber vê yekê bi awayekî pêxemberî xebata Hîel di nûavakirina Erîha de wekî xebata avakirina dêrekê tê xuyakirin.

“Joshua re kiyî” chu Jericho kah le capâw pa thu hna he aa pehtlai in a phuahmi a si; cu capâw pa thu cu “vawî sarîh” ti hi voikhat hman loin rel khawhmi a si lo.

1863年に、エリヤによって提示され、ウィリアム・ミラーによって表象されたモーセのメッセージ、すなわち「誓い」は、「のろい」をもたらした。モーセのメッセージもエリヤの働きも、ともに拒絶された。エリヤは1989年に再来したが、2001年9月11日以後になるまで、モーセと再び結び合わされることはなかった。その情報はなお擁護されるべきものであるが、論証としては完全無欠である。

“Huduma wasiotakaswa wanajipanga kumpinga Mungu. Wanamsifu Kristo na mungu wa ulimwengu huu kwa pumzi ile ile. Ingawa kwa madai wanampokea Kristo, wanamkumbatia

Baraba, na kwa matendo yao husema, ‘Si huyu, bali Baraba.’ Na wote wanaosoma mistari hii na wajihadhari. Shetani amejisifu kwa yale awezayo kufanya. Hudhani kuivunja ile umoja ambao Kristo aliomba upate kuwapo katika kanisa Lake. Husema, ‘Nitatoka, nami nitakuwa roho ya uongo kuwahadaa wale niwezazo, ili wakosoe, na kuhukumu, na kupotosha.’ Mwana wa udanganyifu na wa ushuhuda wa uongo akikaribishwe na kanisa ambalo limekuwa na nuru kuu, ushahidi mkuu, kanisa hilo litatupilia mbali ujumbe ambao Bwana ametuma, na kupokea madai yasiyo na akili hata kidogo, na dhana za uongo, na nadharia za uongo. Shetani hucheka upumbavu wao, kwa maana anajua kweli ni nini.”

"Beshi mbasi beha ku bimva byetu bya kusambila ne ngunji ya busakulo bwa bufi mu maboko abo, ya kwashibwa ku ngunji ya Satana ya gehena. Kana kutwisha ne kubula kwitaba bikumbatiibwa, bakambididi ba kwadila abo ba bwine ne bafumishibwa mu bantu badi badimona ne lungenyi lunene. ‘Dai obewadi mumanye,’ wakamba Kristo, ‘nansha webe, mu dituku edi diebe, bintu bidi bya mutende webe! kadi mpindieu bidi bifishibwe ku meso ebe.”

“Ni buo-bwa, imbok jikin turel eo an Anij ej bed bedbed in kejbarok. Iroj ej jelā ro im rej an. Rijerbal eo emoj karōk in erre eo enaj jab wor an menkūnōn ilo unin. Ewor an kōjparok im en walok in alikar āinwōt ran, im en jerbal jen jabdewōt jekjekin enana. Juon ministry emoj karōk in erre im juon press emoj karōk in erre renaj juon kajoor ilo kajin melele eo an jimwe nan rijelālok in mweiuk in āliklik in. Jibañ in maron, roñoul, maron in maron ke emaron jiban kōjparok! Kōrāik baōn eo ilo Zion; likūt juon kakkure ilo tol eo emoj karōk in erre. Kōmman bwe ro im rej tālimōñ in Iroj ren ioon, im en karōk bōrōroier, bwe ren rōñ ta eo Iroj enaj ba nan ro an; bwe Ekkar kōmman an maron in melele en laplok nan aolep ro im renaj rōñ. Ren armōr im ren kōkkāāl, im ren kake ioon nan maaj; nan jibañ Iroj kōn menin kajoor ro. Anij make enaj jerbal kin Israel. Aolep unin make inaboj enaj kamōj. Pāin ājri ro an anjelo renaj kajōlōk mennin kōtaan ro im rej kokmanman. Jikin kajoor ko an Satan renaj jab bōk an rool. Jitōr enaj etal ibben message eo an jiluñ angel. Āinwōt eo Kapten eo an tālimōñ eo an Iroj ear juonwōt kōjparok nan karreo tōr ko an Jericho, einwōt wōt, ro an Iroj im rej bōk kuuj ko an renaj jitōr, im aolep men ko rej kūj in kabōjrak renaj maron in jino. Jab koba juon ānbwin en kcomplain kin ro rej jerbal nan Anij ro im ear itok nan er im juon message ej itok jen lanin. Kōjparok, jab bar lukkun bukōt anier ālikar ko, im kwalok, ‘Rej lukkun bedbed; rej kōnono ilo wawen eo ej lukkun kajoor.’ Emaron bwe ren kōnono kajoor; ak, e jab ke aikuj? Anij enaj kōmman bwe lōñin ro rej rōñ ren kindeblak elañe rejab kanne jān lalin Anij ak message eo an. Enaj kwalok kōn kabuñ nan ro im rej bōjrak kōnōn eo an Anij.”

“Seṭana o vhekanya maitele oṭhe ane a konadzea uri hu si vhe na tshithu tshi ḡaho vhukati hashu sa lushaka u ri kaidza na u ri nyefula, na u ri ṭuṭuwedza uri ri laṭe vhukhaxhi hashu. Fhedzi hu na vhathu vhane vha ḡo hwala Areka ya Mudzimu. Vhañwe vha ḡo bva vhukati hashu vha sa tsha hwala Areka. Fhedzi avha a vha nga koni u fhaṭa marako a u thivhela ngoho; ngauri i ḡo bvela phanḡa na u gonya u swika magumoni. Tshifhingani tsho fhiraho Mudzimu o vusela vhanna, nahone u kha ḡi vha na vhanna vha tshifhinga tsha tshibuli vho lindela, vho lugiselwa u ita zwe A laedza—vhanna vhane vha ḡo fhira kha dzithivhelo dzine dza tou nga marako o pendiwaho nga seretse si si na maanḡa. Musi Mudzimu a tshi vhea Muya Wawe kha vhanna, vha ḡo shuma. Vha ḡo ḡivhadza ipfi ḡa Murena; vha ḡo takusa ipfi ḡavho sa phalaphala. Ngoho i nga si fhungudzee kana u xela maanḡa ayo zwaṇoni zwavho. Vha ḡo

sumbedza vhathu vhuphambuki havho, na ngu ya Yakobo zwivhi zwayo.” Testimonies to Ministers, 409–411.